



NATURENS RIGE
Ringkøbing-Skjern Kommune



Herning
Kommune

Nyhedsbrev om Nationalpark Skjern Å, april/maj 2019

Efter både ministerbesøg og borgermøde i marts, var april og til dels maj udadtil en meget stille tid i Nationalpark Skjern Å-regi. Indadtil derimod har Nationalpark Skjern Å-sekretariatet haft travlt med at kortlægge samtlige lodsejere inden for det projektområdeudkast til Danmarks 6. nationalpark, der blev præsenteret på borgermødet i Skjern 6. marts.

Alle lodsejere vil i løbet af de kommende måneder blive kontaktet af Nationalpark Skjern Å-Sekretariatet for en dialog om, hvorvidt de vil være med i en nationalpark eller ej.

På Nationalparkens projektside www.rksk.dk/nationalpark kan du finde linket til projektområdeudkastet. Her kan du gå ind og nærstudere det område, som Nationalpark-Udvalget foreslår, at nationalparken skal ligge indenfor. Som lodsejer kan du angive, om du er positiv eller negativ over for nationalpark-planerne, og du kan f.eks. foreslå din jord uden for projektområdeudkastet inkluderet i nationalparken.

Nationalpark Skjern Å-Udvalgets april møde i Fødevarerpark Skjern Enge handlede også om lodsejerdialog. Orbicon, der var rådgivende konsulenter i [Collective Impact-projektet](#) omkring bl.a. Lønborg Hede, holdt et oplæg, hvor der blev øst ud af erfaringerne fra andre lodsejerdialog-processer. Det gennemgående i snakken var et budskab om at respektere et nej – og om at huske, at ting tager tid.

Erfaringerne fra f.eks. Filsø-projektet viser dog også, at en udpræget modstand i begyndelsen ofte vender til interesse, når fakta kommer på bordet over en kop kaffe.

Gode erfaringer fra Nationalpark Mols Bjerge

Inklusion i nationalparken var det helt gennemgående tema, da Nationalpark Skjern Å-Udvalget og repræsentanter for Udviklingsforum i hhv. Skjern og Tarm, samt fra Borger- og Sogneforeninger i landsbyerne langs Skjern Å, 6. maj var på tur til Ebeltoft.

Byen med fregat og filmskole, glasmuseum og landets mindste rådhus - foruden industrivirksomheder, handelsliv, godt 7.000 indbyggere og flere hundredtusinde turister årligt ligger nemlig midt i Nationalpark Mols Bjerge. Det var dét, vi skulle høre om erfaringerne med her næste 10 år efter, at Nationalpark Mols Bjerge blev indviet.

Og erfaringerne er gode. I hvert fald glædede biolog i Nationalpark Mols Bjerge Jens Reddersen sig over, at originale græsser og nøjsomme småblomster nu har fået lov at vokse vildt i sandjorden langs cykelstier og på virksomhedernes udenomsarealer.

”Vild med vilje”-skilte fortæller besøgende, at det, der ved første øjekast måske ser rodet og forsømt ud i virkeligheden er smukt og interessant – og at det er for at genskabe natur, når græsset ikke bliver slået og væltede gamle træer får lov at rådne i skovbunden i Tolløkkeskoven i byens udkant.

Det betyder, at Ebeltoft, der i nationalpark-sammenhæng oprindeligt blev set som en prop af sten og asfalt i naturbåndet, i dag er et byområde med et blomstrende bånd af original natur med en langt større biodiversitet, end dengang overdrevs-, hede- og sandmarksnatur blev dækket af et lag muld og et tæppe af grønt græs, der blev klippet sommeren igennem.

- Tanken om et byområde midt i nationalparken vakte mistro i begyndelsen, indrømmede Jens Reddersen og tilføjede, at stoltheden over naturbyprojektet BiodiverCity efterhånden har vundet frem i Ebeltoft. De mange sommerfugle, vi mødte på vores vej gennem byen, vidner om et aldeles levende landskab der midt i Ebeltoft.



Uden for byen går vildheste, kvæg og får og spiser sig til titlen naturplejer. Det er noget af det kvæg, landmand og tidligere bestyrelsesmedlem i Nationalpark Mols Bjerger Jørgen Ivar Mikkelsen producerer og sælger som Skovkvæg med et Nationalpark Mols Bjerger-logo på pakkerne.

Ifølge en [analyse udarbejdet af Epinion](#) i september 2017 er næsten en tredjedel af danskerne villige til at betale ekstra for fødevarer, der er produceret i en nationalpark, og selvom Jørgen Ivar Mikkelsens kød ikke er blandt det billigste i køledisken, så er fortjenesten højere end på konventionelt kød:

- Der kommer ikke automatisk et mersalg, fordi man får stillet et partnerlogo til rådighed, men det er interessant at se, at man kan tage mere pr kilo for kødet, fordi kvæget har græsset i en nationalpark, siger kommunikationsansvarlig i Nationalpark Mols Bjerger, Nicole Wolter.

De bedste til værtsskab

Det såkaldte partnerlogo er tilgængeligt gennem Nationalparkens Servicenetværk, hvor lokale producenter og service-udbydere arbejder sammen om at være "landets bedste til værtsskab med Nationalpark Mols Bjerger som samlende rammefortælling" som der står i pjecen om servicenetværket.

For at være skarpe på det, har alle partnere deltaget i Nationalparkens Serviceuddannelse, der er et forløb over tre dage, hvor de har fået et særligt indgående kendskab til landskab, natur og kulturhistorie, til hinanden, til nationalparken og til arbejdet med værtsskab og storytelling.

85 lokale erhvervs- og turismeaktører har været igennem serviceuddannelsen. Nu samles de til sparring og netværksmøde tre-fire gange om året i Nationalparkens Servicenetværk. Det betyder, fortalte Nicole Wolter, at landmanden og chokoladefabrikanten nu mødes med f.eks. bed & breakfast-ejeren, outdoor tur-

arrangøren og nationalparkens sekretariat til netværksmøder. Outputtet er en større lokal stolthed, synergi mellem de forskellige aktører, fordi gallerieieren anbefaler en restaurant, hvor tjeneren anbefaler et overnatningssted, hvor der sammen med morgenmaden kommer gode råd til, hvor man skal tage ud for at møde det græssende kvæg eller se dødishuller, troldekov, havørne og vilde orkidéer.

At partnerlogoet gør en forskel for hans Skovkvæg, er Jørgen Ivar Mikkelsen slet ikke i tvivl om:

- Kommercielt kan der bestemt være fordele i at være en del af nationalparken. Målt på omsætning er det stadig forsvindende lidt ekstrasalg, landbruget som sådan regner med at have på grund af nationalparken, men vi er ved at løbe noget i gang, og vores kvæg går og afgræsser de engarealer, som vi tidligere skulle slå for at få tilskud, så det er win-win.

Nationalpark Mols Bjerger inkluderer kun ekstensivt drevet landbrug.

- Det giver ingen mening at inkludere intensivt drevet landbrug i en nationalpark; omvendt kan man ligeså godt give dem med det dårligste dækningsbidrag på jorden muligheden for at være med og derved tilbyde dem en bedre indtjening på jorden, påpeger Jørgen Ivar Mikkelsen.

Han tilføjer, at landbruget var den store barriere, da nationalparken skulle etableres, men at den eneste jord, der er blevet opkøbt, er købt af Den Danske Naturfond.

- Der er ikke blevet eksproprieret jord, og der har været en stor lyst i dele af landbruget for at være med. Vi har områder nu som kommer og beder om at blive inkluderet. Folk har set, at det ikke hæmmer dem at være en del af nationalparken. Nationalparken har ikke sat begrænsninger eller restriktioner i forhold til landbruget eller byudviklingen. Vi Natura2000- og §3-områder som alle andre steder, men det er ikke nationalparken, der begrænser, forklarer han.

På spørgsmålet om hans jord bliver overrendt af turister svarer Jørgen Ivar Mikkelsen, at de fleste besøgende holder sig til de stier, nationalparken har afmærket.

- Jeg tror faktisk ikke, at der er hverken flere eller færre mennesker på min jord, efter nationalparkens tilblivelse. Men der er måske en større forståelse for, at man skal træde varsomt og passe på naturen nu, hvor jorden er inden for en nationalparkafgrænsning.

Sommerture i naturen

Nationalparkafgrænsning eller ej. I løbet af de kommende sommermåneder vil flere af medlemmerne i Den Grønne Følgegruppe i regi af den forening, de repræsenterer, stå for arrangementer ude i naturen omkring Skjern Å.

Det gælder bl.a. Karen-Louise Smidt, der sidder i Den Grønne Følgegruppe for Naturvejlederforeningen, som guider på en naturtur langs åen fra Arnborg til Sdr. Felding den 15. juni. Dagen er arrangeret i samarbejde med Sdr. Felding Menighedsråd og Sdr. Felding Lokalråd, og du kan læse mere – og tilmelde dig [naturvandringen](#) her.

På søndag er det desuden Fuglens Dag, hvor repræsentanter fra Dansk Ornitologisk Forening står klar allerede kl. 7 til at vise rundt i fuglenes rige ved Lønborggård. Senere står næste hold ornitologer klar med teleskoper til både børn og voksne ved fugletårnet mellem Lønborg og Skjern. Mellem kl. 9 og 12 vil der

være mulighed for at studere det rige fugleliv og høre om de mange vandfugle, som yngler i engene. Både gråænder, blishøns, gæs og svaner har fået unger og svømmer rundt med dem på jagt efter føde. Her kan man også være heldig at se både skestørke og havørne.

Og endelig så er Nationalpark-sekretariatet repræsenteret på [Landsskuet i Herning](#) den 4-6 juli. På standen vil der under temaet 'På vej mod Nationalpark Skjern Å' være dialog om projektet, plancher med udpegningsprincipperne, fang en Skjern Å 'laks', pandekagebagning og friluftskaffe. Standen vil blive bemanded af medlemmer af Nationalpark Skjern Å-Udvalget samt fagfolk fra Ringkøbing-Skjern og Herning Kommuner.

Vil du vide mere?

Hvis du læser med for første gang, så husk, at du kan finde tidligere nyhedsbreve, mødedagsordener og -referater samt alle pressemeddelelser og anden information på www.rksk.dk/nationalpark

Nyhedsbrevet her udsendes ca. en gang om måneden og vil holde dig opdateret omkring arbejdet med Nationalpark Skjern Å. Tidligere nyhedsbreve kan læses på projektsiden. Her kan du også læse meget mere om processen frem mod i dag, om udvalgsmedlemmerne, om det kommissorium, de arbejder ud fra – og om, hvordan du bliver involveret og holder dig informeret om arbejdet frem mod, at Danmarks 6. nationalpark bliver i området omkring Skjern Å.

Alt sammen på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside: <https://www.rksk.dk/nationalpark>

Her kan du også finde dagsordener, mødereferater m.m., ligesom du kan abonnere på nyhedsbreve, dagsordener og mødereferater på <https://www.rksk.dk/abonner>

Herudover opfordres du til at følge os på Facebooksiden [Nationalpark Skjern Å](#), hvor du meget gerne må blande dig i debatten, kommentere, like - og ikke mindst dele.